

18. april 2008

Sidder i øjeblikket i Tabora, hvor jeg har et døgn ferie og derfor mulighed for at følge lidt op på de forløbne 3 mdr.

Jeg havde regnet med lidt mulighed for at skrive lidt under min orlov i Danmark først på året, men det kan være svært at finde tid til den slags, når man hele tiden er omgivet af mennesker. Desværre fik jeg ikke mulighed for at besøge alle mine kontakter og venner under mit hjemmeophold, men alligevel synes jeg at jeg havde en rigtig god tid både i familie og vennekredse, og de møder/arrangementer jeg fik mulighed for at deltage i omkring ydre missionsarbejde var gode og inspirerende. Den velvilje og forståelse for det fortsatte arbejde her i Tanzania glædede mig meget.

Efter nøjagtig to mdr. satte jeg mig i flyet i Kastrup og kom via London til Das Es Salaam, hvor jeg landede kl. 6 morgen. Jens Chr. Schmidt fra Christiansfeld, som for 2 mdr. skulle være seniorvolontør i Kipili var ankommet dagen før. Efter at have fået fat på bilen der i mellemtiden var blevet repareret for ko-kollisionen, hentede jeg Jens og vi fortsatte til Makambako, hvor vi overnattede, hvorpå vi nåede Mbeya næste dag ved middagstid, så vi kunne få hilst på Robert og familien.

Den følgende morgen fik jeg monteret nye dæk på bilen og vi kunne fortsætte til Sumbawanga. Her havde jeg de følgende dage et par seminarer sammen med præsten Mwaikole sam en aften hvor jeg viste filmen 'The Passion of Christ' for KFS-kredsen som holdt påskestævne i Sumbawanga. Lørdag gik det videre til Kipili, så jeg også der fik mulighed for at vise filmen 'Jesu Liv' for landsbyen lørdag aften og på den måde minde dem om påskens budskab.

Påskesøndag blev som sædvanligt fejret med festgudstjeneste og fællesspisning for at understrege vort fællesskab i den opstandne Kristus. I år slagtede jeg en gris til formålet og alle fade var tømte inden de sidste forlod middagen.

Dagen derpå begyndte hverdagen og rapporterne om tyveri og arbejdsforsømmelser begyndte at indløbe. Resten af ugen gik med snak og samtaler for at få redet trådende ud og enden blev at to af mine arbejdere måtte sige farvel til vores arbejdsforhold. Det er lige træls hver gang og det kræver mangan en samtale for at få filtreret sandheden fra det net af løgne og beskyldninger den er viklet ind i. jeg har jo et ret personligt forhold til de arbejdere jeg har og vil nødtigt være en uretfærdig arbejdsgiver. I 'The Passion of Christ' spørger Pilatus sin kone hvordan man kan kende sandheden, og hun svarer: man kan kende sandheden når man ser den. Det lyder meget enkelt og ofte er det også den metode jeg bruger, for sandheden behøver ikke så mange ord hvorimod løggen har tendens til at vikle sig mere og mere ind i sit eget spind ved hjælp af ord. Læg mærke til hvor ordknappe og koncentrerede de vidnesbyrd/taler er, som vi læser i NT – ikke en hel masse udenoms forklaringer og brug af store ord. Min største mistro vækkes når 'flossede' mennesker begynder at drage Gud ind som vidne. Jeg tror som Pilatus's kone at sandheden kan ses. At være sandhedsvidne skal kunne ses; nøjagtig ligesom vi gang på gang i den forløbne uge har understreget over for de ledere og kristne vi har været sammen med at kristendom skal kunne ses – dvs. vigtigheden af at der er overensstemmelse mellem ord og handling. Det var jo netop hvad Pilatus's kone havde set i forbindelse med Jesus.

Jens er sammen med snedkerskolen i fuld gang med at lægge tag på et 'forsamlingshus', der skal bruges dels til ungdomsarbejde i byen, dels til kurser og seminarer i mobil klinik projektets regi og dels som rådhus. Den er bygget op som en rundkirke med tilhørende depoter for musikinstrumenter, symaskiner og to forkontorer til offentlig forvaltning. Jeg regner med at taglægningen er færdig når jeg kommer hjem søndag, hvorpå Jens skal til at give kurser i brugen af de snedkerimaskiner vi tidligere har fået herved og som nu er klare til at komme i ar-

bejde.

Mens Jens havde travlt med byggeriet har jeg koncentreret mig om ovennævnte problem samt alle de folk der nu igen dukkede op for at få enten medicinsk hjælp eller råd. Der har også været lidt praktisk arbejde med elinstallationen, da min stor inverter til solarsystemet lige pludselig brændte af. Klinikbåden havde haft problemer under mit fravær og måtte trække hjem fra en tur d var på. Fejlen er nu rettet i overensstemmelse med råd fra Hvide Sande Bådværft, og den sejler stabilt igen. Også strømforsyningen i båden var et problem som nu er ordnet midlertidigt, så de nu har strøm på batterierne og kan sejle med lys om aftenen. Min nye bil som jeg arvede efter Markussens i Mwanza kører upåklageligt og min den gamle befinder sig nu i Congo, hvor den helt sikkert kommer til at gøre en forskel på indsatsen i kirkens arbejde. Formanden Tshimanga kom selv til Sumbawanga for at afhente den i slutningen af januar og bringe den via Zambia til Muene Dito ca. 2000km herfra.

I slutningen af marts tog jeg et smut til Sumbawanga for både at få snakket med formanden om det jeg havde oplevet i Danmark og få tingene omkring bogbutikken på plads. Der er lidt vedr. lønninger og betaling for bespisning af gadebørn og blinde der kræver mig ind imellem. Der var også noget kommunikation omkring deltagerne i kvindekonferencen i Tyskland der lige skulle ordnes, da de to repræsentanter fra Rukwa gerne skulle have lejlighed til både at besøge NL og Danmark når de nu er taget den lange vej herfra. Det ser ud til at alt er faldet på plads med deres rejse, så nu skal jeg bare lave en opfølgning når jeg igen kommer til Sumbawanga. En nødvendig ting var også at snakke med NSSF som mine arbejdere er organiseret i. De har en sygeforsikring som skulle tage sig af deres medlemmer. Sidste år sendte jeg efter grundig aftale med dem John til en operation for diskusprolaps i Moshi, så vi skulle nu gerne have dækket nogle af de udgifter vi havde i forbindelse med et års ophold og operation – men nej; lige pludselig var de aftaler der var indgået med en højtstående medarbejder ikke gældende og vi fik efter lange tovtrækkerier kun en lang næse. Jeg kunne ikke lade være med igen at ytre min mening om tillidsbrud og 'den lille mand' og hans ret i systemet overfor direktøren. Enden bliver altså at John selv må afbetale den mill. (1½års løn) som operationen kostede.

Marjos mor lå for døden og hun måtte hurtigt hjem. Bert opholdt sig allerede i NL og vha. MAF i Kigoma fik vi hende hentet i Kipili og fløjet til Kigoma, hvorfra hun tog det ordinære fly til Das Es Salaam og videre til Amsterdam, så hun var hjemme den følgende morgen. Det kan gå stærkt selv fra et udsted som Kipili. Hun nåede det heldigvis, og hendes mor døde dagen efter hendes hjemkomst.

d.9. tog jeg fra Kipili kl. 6 morgen for at nå rettidigt til Sikonge. Jeg havde hørt at vejen var meget dårlig mellem Inyonga og Ipole, men jeg skulle jo frem. Det kom vi også efter 11 timers kørsel, så trods de dårlige forudsigelser gik det alligevel. Jeg kunne se på manglen af spor at vi var de eneste som var kørt den vej og vi mødte heller ikke en eneste bil på en strækning af 100 km. Floden var helt oppe ved brokanten da vi kørte over og mange steder var vejen oversvømmet, men vi havde ikke problemer med at passere. Efter at have overnattet hos Lisbeth og Sten i Sikonge tog jeg til Tabora for at tage imod Erik Baun, som skulle ankomme med et fly fra Das Es Salaam. Han ankom lidt forsinket hvorefter vi kørte direkte til kirkens hovedkontor for at hilse på biskop Nikodemo og kirkens bestyrelse, som var samlet. Vi blev modtaget og præsenteret og spiste middag sammen; mødet med Erik og boarden blev fastsat til den følgende dag, hvorefter vi blev indlogeret på kirkens hostel og havde resten af dagen fri til at forberede den følgende dags møde.

Mødet forløb tilfredsstillende og Erik fik fremlagt hvad han havde på hjerte – bl.a. omkring kirkeledelse og åbenhed i forvaltning – demokratisering af ledelsesprincippet – Sikonge leprosanatorium, hospital og bibelskole – forholdene omkring ledelse og indsamling i BDM i Danmark. I alt omkring 1½ times foredrag som jeg tolkede så det var forståeligt for dem der ikke kunne en-

gelsk nok til at følge med. Desværre var der kun mødt 10 af de 16 board medlemmer op, men vi får håbe at noget af det fremførte vil sprede sig til resten. Tonen var hele tiden imødekomende og venlig fra alles side, men vi ved af erfaring at det ikke altid betyder så meget – håbet bevarer vi alligevel.

Om eftermiddagen tog vi til Sikonge for at bese forholdene der, så Erik kunne blive opdateret med det der foregik der. Lørdag fik han mulighed for at møde Muhamya, der er fungerende overlæge for hospitalet og formanden for sundhedsarbejdet i kirkeprovinsen. Vi havde hørt rygter om planer for at indrette et sygehusfakultet i Sikonge, med nedlæggelse af leprosariet til følge så vi var meget interesserede i at vide hvad og hvordan man havde tænkt sig. Under samtalen dukkede der lige pludselig planer op for en renovering af en del af hospitalet, som skulle påbegyndes i næste måned. Det var lige så overraskende for Muhamya som for os og selv om forhandlinger med den kristne organisation havde stået på i et par år og tegningerne dateret 2005, var det første gang han så dem. Planerne vedr. fakultetet vidste de ikke nærmere om, men kunne dog fortælle os at der ikke var tale om at nedlægge leprosariet, men derimod at bruge bygningerne og grunden fra den allerede nedlagte secondary skole. Skolen var blevet lukket i dec. eleverne sendt hjem og lærerne fyret med en efterslæb på 4 mdr. løn – det gør man bare sådan uden videre i en håndvending. Mandag tog vi tidligt af sted for om muligt at træffe generalsekretær Muhanuka for at få en uddybning af planerne for fakultetet. Vi traf ham men det samme gentog sig her, for han vidste intet ud over at området var stillet til rådighed for TEKU – kirkernes universitet i Mbeya. Alle disse situationer begrundes Eriks foredrag om åbenhed og demokrati i ledelse. Efter det korte og ret så sigende/intetsigende møde tog vi afsked med biskoppen og sekretæren og blev kørt til flyveren.

Vi ankom til Kigoma efter planen som Katale – formanden – dog endnu ikke havde modtaget, da han ikke havde tjekket sin mail, så efter at have ventet til alle andre var blevet afhentet tog vi en taxa til kirken. Her traf vi både præsten og Katale som modtog os varmt og hjerteligt. Efter en kop te og noget brød blev vi bragt ned til et katolsk center, hvor vi skulle overnatte og slappe af til næste dag, hvor mødet med nogle af board medlemmerne skulle finde sted. Den katolske kirke havde netop fejret indsættelsen af en ny biskop, så vi blev indbudt til at deltage i aftensmaden på stedet. Her faldt vi i snak med en yngre østrigsk pater og hans seniorvolontør som kom fra et sogn oppe ved Bukoba. Pateren og jeg var kommet herud omtrent samtidig og kunne dele mange erfaringer i vort arbejde. Seniorvolontøren var en tredjegangs volontør og meget begejstret snakkende, men desværre pga. hans udprægede dialekt ret svær for mig at forstå.

Dagen efter blev vi hentet af præsten og kørt op til formandens hus, hvor mødet med kirkelederne skulle finde sted. Foruden forretningsudvalget var der kun et par board medlemmer til stede, da flere af dem ellers skulle komme ret langvejs fra, hvilket man havde valgt ikke kunne lade sig gøre – måske fordi Katale ikke havde tjekket sin mail i to uger. Når det er sagt må jeg fremhæve at mødet blev holdt på en meget åben og uhøjtidelig måde, hvor alle kom til orde og fornemmelsen af leder og medlem var nede på et plan man sjældent oplever herude. Budskabet om at der ville komme et missionærpar blev modtaget med stor taknemmelighed af alle og det var klart at man ønskede missionæren nær menigheden, så han og familien kunne deltage i menighedslivet. Der var drøftelser om at holde budgettet nede, så i stedet for at bygge stillede Katale sit hus til rådighed for missionærparret og ville selv flytte i lejebolig i umiddelbar nærhed. Der blev snakket arbejdsbeskrivelser og udformet til alles tilfredshed, så der i alt blev lagt stor vægt på netop samarbejdet ledere og missionærer imellem. Senere efter middagen fik vi lejlighed til at være sammen med de kirkeældste for menigheden og også her blev der givet udtryk for stor glæde over både muligheden af et kommende missionærpar, men også de øvrige ting der var blevet drøftet tidligere på dagen. Vi lagde her ligesom i samtalen med lederne meget stor vægt på åbenhed i samarbejdet, så alle parter i samarbejdet tilgodeses.

Senere på aftenen fik jeg mulighed for at snakke med Zongwe, evangelisten fra Kazovu og han

ven Jakson, som havde været en tur gennem retssystemet mens jeg var på hjemmeophold. Det var bestemt en oplevelse man kunne være foruden, men også en der viser hvor langt der endnu er til et land som Tanzania når demokratiske tilstande og ligestilling. Omkring 40 politisoldater fra Sumbawanga, Namanyere, Kirando og Kipili var pludselig dukket op og havde omringet hans hus og arresteret både ham og Jakson for våbenhandel og smugleri fra Congo. De var blevet transporteret med båd til Kabwe og smidt i hullet og dagen efter i bil til Sumbawanga. 5 dage sad de der inden de blev stillet for en distriktsdommer som åbenbart havde noget imod dem, for dommen lød på foreløbig løsladelse mod en kaution på 12 mill tsh. Jakson er en velanset forretningsmand i Kigoma og det lykkedes hans venner at få dem fri mod en kaution på 1 mill og en bestikkelse på 400.000/= til sagen skulle for igen. Det kom den 3 dage senere og udfaldet trods ingen beviser overhovedet blev 3 års husarrest og konfiskation af deres ejendom eller betaling af 14 mill.tsh. De appellerede dommen til regionsretten, hvorpå de blev smidt i fængsel igen. Her sad de i 10 dage før de kom for og blev pure frikendt. Under opholdet i fængselet brugte Zongwe tiden til at prædike for fangerne og undersøge deres forhold. Det viste sig at ud af de 480 fange havde ca. 130 siddet i tre år uden at deres sag var blevet taget op men stadig befandt sig på opklaringsstadiet. Han fik samlet en lille gruppe på 12 som hver dag holdt andagt sammen og som han lovede han ville komme tilbage til en gang om måneden – det vil jeg hjælpe ham med at overholde. I kirkens regi indgår ugentlige besøg i fængselet af en præst, men ham så de ikke noget til, så det bliver endnu en ting at påtale overfor kirkens ledelse, som i den grad har ladet en af deres egne i stikken ved ikke overhovedet at være synlige i dette spil. Hvis en af kirkens overhoveder havde blandet sig bare en lille smule ville det passerede ikke have kunnet finde sted. En lidt trist konstatering, men også et udråbstegn til hvad vi som kirke skal tage fat om. Jakson føler sig i den grad trampet på at han vil tage til Das Es Salaam og tale direkte med præsidentens kontor om forholdene og jeg har lovet ham at finde kontakter til Amnesty på nettet, så han kan få støtte der. 130 retsløse i et fængsel råber til himlen om hjælp plus mange andre som vil komme i samme situation som Zongwe, men ikke har venner med indflydelse eller mulighed for at hjælpe. Den lille mand får ingen retfærdig behandling herude.

Den følgende dag tog vi til Simbo for at besøge menigheden der og få et indblik i deres arbejde. De arbejder i et område hvor 80% er muslimer, men har alligevel formået at opbygge en menighed på ca. 200 voksne – 26 muslimer er omvendt og nu medlemmer. En sjælden og bemærkelsesværdig høst, da det er meget svært for muslimer at bryde med deres samfund og familier, hvilket er konsekvensen når man konverterer til kristendommen. De har fået bygget en rigtig stor kirke, som sidste år fik tagplader på ved Birthe og Kaj Bruhns mellemkomst, men de mangler stadig meget i færdiggørelsen af den og præsteboligen. Deres store ønske var et cementgulv, for det røde lerstampede støber overordentlig meget når de laver deres traditionelle glædeshop, hvilket jeg fuldt ud kan forestille mig. Erik holdt en god belæring ud fra fortællingen om bespisningen af de 5000, med pointen i at de små ting bliver til noget stort, når de får Guds velsignelse. "Det gælder både for jer og for os, som er i missionens tjeneste, at vi må arbejde med det der er småt og få det til at blive stort gennem den velsignelse der altid kommer os til del, når vi beder om det." også her blev der formået til åbenhed og kærlighed for at synliggørelsen af det kristne sindelag kunne blive indgang for endnu flere muslimer. Efter en god middag tog vi tilbage til Kigoma, hvor vi besøgte børnehjemmet for piger i udkanten af byen. Et ganske almindeligt hus hvor en ung pige førte hus for i øjeblikket 5 forældreløse piger som ingen familie havde der var i stand til at tage hånd om dem. Alle piger gik i skole og udgifterne betaltes af kirken. Foruden disse 5 var yderligere 12 andre knyttet til projektet, men de havde familie som kunne huse dem, så her var der tale om en hjælpende hånd til skolegang og mad, men ansvaret var lagt over på familien. En god måde at hjælpe på når muligheden er der.

Torsdag var afrejsedag og vi brugte tiden på igen at forklare og formane lederne om hvor vigtigt det var at de var åbne over for hinanden og andre i kirken. Vi drog sammenligninger til de andre provinser som de selv kendte fra tidligere ansættelser, og bad dem huske på alt det de

havde oplevet af mindre godt og tage ved lære for at ikke de samme fejltagelser skulle gentage sig i deres provins – det var nu i opstarten at de havde mulighed for at præge mest; når først alt er etableret ville det blive en endnu større kamp at ændre noget dårligt til noget godt. Efter en sen morgente kørte vi til lufthavnen med Erik og så ham komme godt igennem alle forhindringer, hvorefter vi vendte tilbage til Katales hjem, hvor hans kone havde forberedt middagsmad til os. Jeg havde regnet med at skulle have lidt fra hånden når jeg nu 'endelig' var alene, men vi var først færdige med middagen ved 3-tiden og efter jeg var kørt ned til hotellet blev jeg hentet af Jakson, som absolut skulle vise mig hans hus og familie og selvfølgelig også have et ordentligt måltid mad inden jeg skulle med toget kl. 18. Det kom også til at betyde at jeg ikke følte sult før her til middag hvor jeg fik en gang morgenmad i Moravian Hostel her i Tabora. Jakson og Zongwe bragte mig til toget som kørte næsten præcist, men så til gengæld undervejs havde tre ophold af mere end en times varighed pga. passerende godstog. Jeg havde en 2.kl's kupe sammen med 5 andre. Jeg valgte en af de øverste køjer og selv om det ikke er god standard er det ikke at regne for en som godt kan sove på den bare jord. Jeg fik faktisk sovet det meste af natten, så jeg i dag var udhvilet til både at skrive og tøffe lidt rundt i Tabora.

I morgen går det til Sikonge sammen med Karen Sørensen fra DMRU, som skal til Kipili for at se udviklingen af mobil klinik projektet. Hun får lige mulighed for at se hospitalet i Sikonge og give sin mening til kende vedr. et evt. projekt der. hvorefter vi tidlig søndag morgen vender snuden hjem mod Kipili, som vi gerne skulle nå inden aften.

Knud E. Knudsen